

עפ"ג 27429/12 - מדינת ישראל נגד חליפה סייד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעוורים פליליים

עפ"ג 27429-12-13 מדינת ישראל נ' סייד(עוצר)

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר - אב"ד

כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ

כב' השופטת מרימ סוקולוב

המעוררת:

מדינת ישראל

עו"ד יעל הראל מפרקליות מחוז ת"א (פלוי)

נגד

המשיב:

חליפה סייד (עוצר)

עו"ד יוסי זילברברג
ע"י ב"כ עו"ד

פסק דין

1. לבית-משפט השלום בתל-אביב הוגש כתב-אישום נגד המשב ובו שני אישומים. באישום הראשון יוחסה לו גניבת הרכב ובאיםו הנוסף גניבת כרטיס חיוב (להלן: "התיק המרכזי"). נציג כבר בשלב זה, כי גניבת הרכב התרצעה על-ידי קר שהמשיב פתח דלתו של רכב שבו שהתה אותה עת המתלוונת בתיק זה, משך אותה מן הרכב החוצה, נכנס לרכב ונסע מהמקום. נשוב לאופיה של גניבת הרכב, כמפורט לעיל, בהמשך.

המשיב הודה והורשע בתיק המרכזי, ולאחר-כך צירף תיקים נוספים, שהיו תלויים וועודדים נגדו. סך הכל הורשע המשיב בששה כתבי-אישום שונים, שכולים יחד 15 עבירות שונות. לצד גניבת הרכב וגניבת כרטיסי-חיוב, כוללות העבירות בהן הורשע המשיב גם הונאה בכרטיס חיוב, תקיפת שוטר, פריצה לרכב, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ניסיון להסעת שווה בלתי-חוקני, החזקת סם לצריכה עצמית וגניבה.

2. בית-משפט קמא (כב' השופט ד"ר שי אבינור) הטיל על המשיב, בגין כל 15 העבירות גם יחד, 21 חודשי מאסר לRICTO בפועל. נגד המשיב היו תלויים וועודדים שלושה מאסרים על תנאי, המצחברים יחד ל- 17 חודשים. בית המשפט חփף את המאסרים על תנאי בחלוקת זה זהה וקבע, כי 9 מהם ירוצו במצבר לעונש המאסר בן 21 החודשים שהטיל בגין כל מכלול העבירות בהן הורשע המשיב, קר שscr הכל ירצה המשיב עונש מאסר בפועל לתקופה של 30 חודשים. כמו כן הוטל על המשיב מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, שיופעל אם יעבור המשיב שורת עבירות אותן פירט בית-

- .3. על הענישה מערערת המדינה בפנינו.
- .4. עד שאנו מגיעים לטיעוניה של המדינה, הן אלה הכתובים והן אלה שנשמעו בפנינו, אנו רואים להתייחס לסוגית הייצוג בתיק זה כדלקמן: בבית-משפט קמא יצא את המערער עו"ד זילברברג, שהופיע היום גם בפנינו. ב- 13.1.14 הגיש הסניגור בקשה לשחרור מייצוג. הסניגור טען בבקשתה, כי יציג את המשיב בתיק העיקרי שהתנהל בבית-משפט קמא, נתגלו חילוקי דעת בין הסניגור למשיב. עוד טען הסניגור, כי ניסה ליצור קשר עם משפטת המשפט בידו, שעל-כן הוגשה הבקשה לשחרור מייצוג. קבענו בהחלטתנו מיום 14.1.14 כי על הסניגור להתייצב ביום הדיון, ורק אז יוחלט בגורל הבקשה. בדיון בפנינו חזר הסניגור על בקשתו. לשאלתנו האם הייצוג מלכתחילה סוייג בכך שהוא יכול רק את הדיון בפני בית-משפט קמא בהבדל מייצוג גם בערכאת העreau, ענה הסניגור כי הנושא כלל לא עלה. הוא הודיע לבית המשפט קמא בעל-פה, כי הוא יציג את המשיב ובכך הסתיים בנושא הייצוג. עוד טען הסניגור בפנינו, כי הוא לא קיבל את הودעת העreau ורק הבוקר קיבל אותה מידיו התביעה.
- לא ראיינו לנכון לשחרר את הסניגור מייצוג, ובديיעבד, גם אם בעל כורחו הסכים הסניגור ליציג את המשיב וטען לגופו של ענן, כפי שעולה ומשתקף מפרוטוקול הדיון בפנינו. נבהיר בקצרה את החלטתנו כדלקמן: לא קיבלנו את הטענה, כי הסניגור לא קיבל את הودעת העreau המנוןמקט. מבקשת הדחיה עולה כי בתאריך 13.1.14 היה הסניגור מודע לכך שהוגש ערreau והדיון קבוע לתאריך דהיום. משך, יכול היה לקבל לידי את הודעת העreau. לא קיבלנו תשובה של ממש מדוע הדבר לא נעשה. גם העובדה שהסניגור לא הצליח ליצור קשר עם משפטת המשפט, אין בה כדי להביא למסקנה שיש לשחררו מייצוג. חזקה עליינו הוראותו של סעיף 17א לחוק סדר הדין הפלילי, ולפיה סניגור שהנאשם העמיד לעצמו לא יפסיק ליצגנו כל עוד נשך המשפט או העreau לשלם הוועמד. כאמור, אין בפנינו טענה שהיא מלכתחילה הסדר ולפיו הסניגור מיציג את המשיב רק בבית-משפט קמא, שעל-כן כאמור, סברנו כי על הסניגור להמשיך בייצוג. בדייעבד הסניגור יציג את המשיב, טען את הטענות הרלוונטיות וזכויותו של המשיב נשמרו במלואן.
- .5. مكان לדין לגופו.
- כאמור, המשיב הורשע ב- 15 עבירות שונות, ברובן עבירות נגד הרכוש, אולם לא נעדר מקוםן גם של עבירות האלימות. עבירות הרכוש הן מגוונות, חלקן מתחכחות וכולן משקפות היעדר התייחסות לרכוש הזולתי, גם כאשר מצבו של הזולת קשה (גניבה מקרואן של פועלים זרים). לכך התלווה גם עבירה אלימות. המשיב נשך שוטר שניסה לעצור אותו. ריבוין של העבירות מדבר בעד עצמו, אופיין - מוסף נופך של חומרה.
- .6. בית-משפט קמאקבע מתחמים לכל עבירה בפני עצמה. אנו מפנים לענן זה לפיסקה 15 לגזר הדיון, שם קבע בית-משפט כדלקמן: בתיק העיקרי, שענינו גנבת רכב לאחר משיכת המתлонנת אל מחוץ לרכב, המתחם ההולם הוא 12 - 24 חודשים מאסר; באישום נוסף בתיק המרכזי המתחם ההולם הוא בין בין 6 חודשים לבין 6 חודשים; גם בכל האישומים הנוספים בתיקים הנוספים נקבעו מתחמים דומים. המתחם החמור הוא, כאמור, המתחם שבין 12 ל- 24 חודשים מאסר.

בגינו לשלב גזירת העונש בתוך המתחם, נתן בית-משפט קמא משקל רב לנסיבותו האישיות של הנאשם שבעפניו, ואין ספק שנסיבות אישיות אלה הן בעלות משמעות של ממש. הנאשם הוא חרש-אלם, ור��ע חיו קשה ביותר. הנאשם הוא תושב הפזרה הבודאית בנגב וחוי בתנאי דלות, עזובה והזנחה. הנאשם בא מבית שבו 14 ילדים, ש- 5 מהם הם חרשים-אלמים והמצוקה כמעט איננה טעונה הבירה. נתוני-فتיחה אלה תפסו נפח רב בשיקולו של בית-משפט קמא והכתבו במידה רבה את התוצאה. עוד התייחס בית-משפט לכך, שה הנאשם הודה, צירף תיקים וביקש "לנקות שולחן". בשורה התחתונה הטיל בית המשפט על הנאשם 21 חודשי מאסר, שאיליהם הctrפו, כאמור, אוטם 9 חודשים ששייקלו יחד את כל המאסרם על תנאי שבו תלויים ועומדים נגדו.

7. המדינה טוענת, כי חרף נסיבותו הקשות של הנאשם, לא היה מקום להסתפק בתקופת מאסר זו, שאינה נותנת鄙טן לא לחומרת המעשים ולא למיהתו של העברי שבעפניו. באשר לחומרת המעשים - המדינה מפנה לכך שה הנאשם ביצע באופן סדרתי מעשים שיש בהם פגעה רבת-ברכו של הזולת. את הדגש שמה המדינה על העבירה של גניבת הרכב, בנסיבות שבהן בוצעה עבירה זו. כאמור, הנאשם משך את המתלוונת מרכבה, נכנס לרכב ונסע בו. מדובר בעבירה שלצד ההיבט הרכוש שבה, יש בה גם אלמנט אלים, ומסוכן וכך לא ניתן鄙טן.

בהתאם מפנה המדינה לכתב האישום בת"פ 04-28752. באותו עניין פרץ הנאשם לרכב, תוך שימוש באבן כדי לנפץ את החלון. הנאשם הוציא מהרכב מצבר ואת פאנל הרדיו-דיסק. שוטרים שראו אותו החלטו לדודו אחרים. שוטר תפס את רגלו בידו, והוא נשקὁ את ידו של השוטר וגרם לכך שהשוטר נפל ארضا ונחבל מעל ברכו. הנאשם גם נכנס לרכבו של עובדים זרים והוציא חפציהם. הנאשם נתפס לפני שהצליח ליטול עימיו את החפצים, וב[Unit]ות בין לעלי הרכוש - היה טמון פוטנציאלי אלימים. כל זאת, כאמור, לצד גניבת כרטיסי חיוב מהמכשיר מתלווננים שונים ועשית שימוש בכרטיסים בסכומים לא מבוטלים.

בבית-משפט קמא טענה המדינה למתחם ענישה בין 40 ל- 80 חודשים מאסר. כאמור, בית-משפט קמא הסתפק ב- 21 חודשים מאסר בשורה התחתונה, ובכך, לדעת המדינה, שגה.

באשר לנסיבותו האישיות של הנאשם, היותו חרש-אלם והձלות שבhem הוא חי, המדינה טוענת כי נסיבות אלה אין יכולות להוות תעוזת חסין. הנאשם שב ועובד עבירות, חרף מאסרם בפועל ומאסרם על תנאי שהוטלו עליו. אי-אפשר להיות במצבות שבה הנאשם נוטל חרות לעצמו לבצע מעשים קשים, שפוגעתם בצדgor מריה, אך ורק משום שהוא חרש-אלם.

7. הסניגור מפנה לכך שריצוי המאסר עבור הנאשם שבעפניו קשה שבעתיים מאשר על כל נאם אחר, הנתן את הדיון על מעשי. הנאשם לא יכול לתקשר בתוך כתלי בית הכלא. הוא אינו יכול לבקש ולו בנסיבות מינימליות ובנסיבות הנדרשות לקיום היומ-יום, ואין צורך להבהיר עד כמה הדבר מקשה עליו. גזר הדיון של בית-משפט קמא נתן משקל לקושיו זה, ובדין כך. עוד טוען הסניגור, כי המדינה הייתה צריכה למתת דעתה לנסיבותו הקשות של הנאשם, לפני שהתחילה בדרך חייו העברינית. המדינה הייתה צריכה להעניק לו טיפול והשגחה. ומה לה כי תליין, אם בעקבות אותן אותן, היעדר טיפול והיעדר מענה למצוקתו של הנאשם, נקלע הנאשם לביצוע כל אותן עבירות, המשתקפות בכתב האישום השונים שבעפניו.

הסניגור שב ומפנה לכך, שהמשיב מכיר בחומרת מעשיו, ולראיה, הוא ביקש לצרף את כל התייקום התלויים ועומדים נגדו ולנקות שולחן, וחסר בכך זמן רב ומשאים רבים של כל המערכות כולם. גם מסיבה זו אין מקום להתערב. העתירה, כפי שניתן לצפות היא, להסתפק בעונשה שהטיל בית-משפט קמא, שהוא מאוזנת וראויה, לשיטתו של הסניגור.

8. שקלנו את טיעוני הצדדים ודעתנו היא, כי אכן העונשה שהטיל בית-משפט קמא אינה מידיתית, ויש ממש בערעור המדינה.

נתחילה מהעבירות שמדובר בהן. פרטנו לעיל את הרשימה "הירושימה" של העבירות שהמשיב ביצע. אורכה של הרשימה והגיוון - מדובר בעד עצמו. כפי שאמרנו בפתח, משקל רב אנו מיחסים לעבירות גניבת הרכב בכתב האישום המרכזי, דהיינו - משיכת המתלוונת מרכבה, כדי לגנוב את הרכב. כל שnochol לומר בהקשר זה, לא ניתן ביטוי מלא לחומרה של המעשיהם ולמשמעותם. אין צורך בדיון רב כדי להבין את האימה שהטיל המערער על המתלוונת, בנוסף לנזק הרכושי. ישבת לה המתלוונת ברכבה שלוה, ממתינה לשותפה לנסיעה שיצא מן הרכב לדקות ספורות, ולפתע, הדלת נפתחת לרוחה והיא נמסכת מן הרכב בעל כורחה, מוצאת את עצמה כאשר הרכב מתרחק ממנה. אם אמרנו שמדובר בטרואמה של ממש עבור המתלוונת - אמרנו מעת. מבחןתו של המשיב, ביצוע עבירה זו מUID על היעדר מוחלט של מעצורים, התעלמות מוחלטת מכל היבט אנושי, כדי לתת מענה מיידי לרצונו באותו רגע. גם עבריים המבצעים עבירות כענין שבשגרה, לא בńkel יבצעו עבירה מסווג זה. למזהנו, גם גניבת רכב, שהוא עניין שגרתי במקומותינו, לא לעיתים קרובות מתבצעת בדרך שבה ביצע אותה העברין במקרה, קרי - המשיב.

9. כאמור, בית-משפט קמא קבע כי מתחם העונשה בתיק זה הוא בן 12 חודשים מס' ל- 24 חודשים מס'. אנו מוכנים לקבל את המתחם, אלא שניסיות ביצוע העבירה ועקרון הילימה במקרה זה מחייב, כי העונשה תהיה ברף העליון של מתחם העונשה שנקבע. ولو בגין תיק זה מן הראי היה להטיל על המערער 24 חודשים מס', שהם הרף העליון של מתחם העונשה שקבע בית-משפט קמא.

10. חומרה נוספת אנו רואים גם במעשה של נשיכת השוטר. גם כאן הפגיעה המשיב חוסר מעצורים מוחלט. המשיב נתפס בכך, ובמקום להשלים עם הבלתי-נמנע, דהיינו - העובדה שהוא נדרש לתת את הדין על מעשיו, נשך את השוטר והפיל אותו במאץ ונסיוון להימלט מהמקום. גם המעשים הנוספים שביצע המשיב מעמידים על חוסר מעצורים והתעלמות מכללי-אנושיות בסיסיים. גם מי שהגניבה הוא לחם חוקו, מכך הוא מתרפנס וזהו דרך חייו, לא בńkel יפרוץ לקרים נוספים של עובדים זרים ויגנוב רכוש גם ממש.

לצערנו, התמונה הכלכלית העולה מכל התנהגו של המשיב, היא של התנהגות עבריינית מובהקת וחסורת פשרהות. צרכי, רצונותיו והצורך להניח את היד ומהר על רכוש, בין אם סכומי-כספי או בין אם רכוש כגון רכב, הם הכללים היחידים המכטיבים את התנהלותו של המשיב. לכך מצטרף האמור בתסקיר שירות המבחן. התסקיר הוא שלילי. שירות המבחן, שלוולם רואה לנו את עינויו את טובתו של הנאשם המובא בפניו, מנע מהמליצה טיפולית וסביר כי המשיב זקוק לעונשה מרתיעה.

ועוד לא אמרנו מאמם על עברו הפלילי של הנאשם, שאף הוא מדבר בעד עצמו. למשיב 4 הרשותות קודמות. כאמור, 3 מאסרים על תנאי שהסתכו ייחד ל- 17 חודשים, שאוותם העמיד בית-משפט על 9 חודשים. את העבירה בתיק העיקרי ביצע הנאשם 4 חודשים בלבד לאחר שהשתחרר ממשר. ניתן היה לצפות כי תקופת המאסר שרייצהتطبع בו את חותמה לתקופה ממושכת יותר. לרוע המזל, הנאשם, גם בענין זה, הוכיח הנאשם חוסר מעוצרים מוחלט ושב וביצע את מעשיו תקופה קצרה כל כך לאחר שהשתחרר.

11. בית-משפט כאמור, גם שקבע מתחמים שונים לכל אחד מהאיורים שבפניו, קבע בסופו של דבר עונש אחד בגין כל העבירות גם יחד. כיוון שבדרך זו הילך בית-משפט כאמור, יקשה علينا בערכאת הערעור לפצל את העונשה על-פי מתחמים, שעל-כן נילך אף אנו בדרך זו ונקבע עונש אחד כולל לכל המעשים גם יחד.

אנו מעריכים את תקופת המאסר שעל הנאשם לרבות בגין כל העבירות בהן הורשע, על 35 חודשים מאסר בפועל. לכך יצטרף תשעת החודשים, כפי שקבע בית-משפט כאמור, המבטאים את עונשי המאסר על תנאי בחפיפתם זה להזה. סך הכל יהא, איפוא, על הנאשם לרבות 44 חודשים מאסר בפועל במקום 30, כפי שקבע בית-משפט כאמור.

12. אנו רואים להעיר בשולי הדברים שתי העורות: גם בנסיבות מאסר זה נתנו משקל מכריע להיותו של הנאשם חרש-אלים ולקיים שיש בכך בריצוי המאסר עבورو. אנו אומרים בפה מלא, כי אלמלא היהתו של הנאשם חרש-אלים, היינו מטיילים עליו תקופת מאסר העולה בהרבה על מה שהטלנו, בהינתן ריבוי העבירות, הרצידיביזם והעובדת שה הנאשם, כאמור, אינו נרתע מפני מעשים מכוערים, אלימים ומסוכנים. העקרה השנייה אונתתא לנו להעיר בשולי הדברים הינה, כי מתחם העונשה כפי שערתה לו המדינה המדינה, שהוא בין 40 ל- 80 חודשים הוא מתחם רחב מידי, שאנו מספק לבית המשפט, בסופו של דבר, כלי של ממש לעונשה הקונקרטית.

אנו רואים להתערב גם במאסר על תנאי. אנו מטיילים על הנאשם שנה אחת מאסר על תנאי לפחות 3 שנים מיום שחרורו, והתנאי שבמישר תקופה זו לא יעבור אחת העבירות שהורשע בהם בצירוף התיקים שבפניו.

ניתן והודיע היום י"ט שבט תשע"ד, 20/01/2014 במעמד הצדדים.

מרימ סוקולוב, שופטת

ג'ורג קרא, ס"נ

**דבורה ברלינר, נשיאת
אב"ד**